

Nr 219.

Av herr **Säfststrand**, om pension åt lantbruksläraren *J. A. Anderberg* i *Killeröd*.

Det torde icke kunna förnekas att, då en person under många år utövat en samhällsgagnande verksamhet, samhället står i tacksamhetskuld till honom härför. Denna princip har också av staten och delvis även av kommunerna sedan länge varit erkänd beträffande deras egna tjänstemän och har tillämpats genom att åt dessa gives pension på ålderns dagar. Genom folkpensioneringens införande här i landet 1913 har principen utvidgats till att gälla även dem, som utöva en rent privat verksamhet, dock endast i mån av behov.

Att tilldela en person statspension, ehuru han icke varit anställd i statens tjänst bör således numera icke kunna möta något principiellt hinder, och ännu mindre bör detta vara fallet, om det kan påvisas, att han genom sin verksamhet bidragit till att tillgodose ett ändamål, för vilket staten offrar avsevärda summor.

Lantbruksläraren *J. A. Anderberg* i *Killeröd*, *Östraby församling*, *Malmöhus län*, har under trettio år i sin privata, inom *Frosta* och *Färs* härader i *Malmöhus län* ambulerande lantbruksskola, vilken han uppehållit utan något som helst stöd från det allmänna, meddelat undervisning åt ett mycket stort antal elever, vilka han utbildat till duktiga jordbrukare. Genom sin verksamhet vid en tid, då vikten av de mindre jordbrukarnas yrkesutbildning ännu var mycket litet beaktad, kan *Anderberg* sägas vara en föregångare till de män, som sedermera fört frågan om småbruksundervisningen fram i första ledet bland angelägenheter, som röra vår modernäring. Att herr *Anderbergs* verksamhet varit av den beskaffenhet, att han väl kan förtjäna, att det allmänna visar honom sin tacksamhet för hans livsgärning genom att ge honom ett understöd på alderdomen, må härigenom vara ådagalagt.

Det kan möjligen anmärkas, att understöd till en lantbrukslärare närmast borde utgå från hushållningssällskapet i det län, där han arbetat. Nu är det ju emellertid så, att hushållningssällskapens inkomster hädanefter bli begränsade till den fasta summa, som utgör ersättningen för den förr utgående andelen av de s. k. brännvinsförsäljningsmedlen. Hushållningssällskapen måste alltså, så långt möjligt är, motsätta sig alla nya utgifter, vadan någon utsikt att från det hållet få något understöd beviljat icke torde förefinnas.

Enda möjligheten att erhålla ett understöd åt den gamle lantbruksläraren — han fyller i år 70 år — vars ekonomiska omständigheter äro synnerligen ömmande, är därför, om Riksdagen ville bevilja honom en pension. Då herr Anderberg, innan han uppsatte sin lantbruksskola, verkat som småskollärare i nio år och sedermera som t. f. folkskollärare i tre år eller sammanlagt 12 år i folkskolans tjänst, så torde väl, förutom de redan anförda omständigheterna, hänsyn böra tagas även härtill vid vägandet av motiven för en sådan åtgärd som en statspensions beviljande. Under hänvisning till ovanstående och med åberopande av bifogade intyg m. m. får jag hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att tilldela lantbruksläraren J. A. Anderberg i Killeröd, Östraby socken av Malmöhus län en årlig pension av 500 kronor att utgå från och med 1915.

Stockholm den 26 januari 1914.

Ivar Säfstrand.

Bilaga 1.

Undertecknade, som med kännedom om skolföreståndare J. A. Anderbergs i Killeröd mindre goda ekonomiska förhållanden, och då han nu i 30 års tid på ett i allo hedrande sätt skött den ambulatoriska lantmannaskolan Härderup—Killeröd, vars föreståndare han hela tiden varit, vilja på grund härav anhålla att ett anslag av 4,000 kr. eller också en årlig pension måtte av Regering eller Riksdag tilldelas herr Anderberg för långvarigt arbete i skolans tjänst.

Vår anhållan härom grundar sig därpå, att herr Anderberg, som varit anställd som småskollärare i 9 år och som folkskollärare i Löddeköpings folkskola i 3 år samt senare skött enskild lantmannaskola i 30 år, då han nu fyller 70 år den 1 april detta år icke kan komma i åtnjutande av varken pension som folk- eller småskollärare ej heller erhåller något understöd av folkpensioneringen.

Då därtill kommer, att han under sin långa skoltid även haft stor familj att försörja nämligen uppfostrat 10 barn, så synes det vara fullt berättigat att ett anslag en gång för alla eller också en årlig pension blir honom tillerkänd som en välförtjänt uppmuntran för gagnande verksamhet och för ett trygghande av hans och hustruns försörjning på gamla dagar.

<i>Per Mårtensson.</i> Landstingsman.	<i>Anders Olofson.</i> Lantbrukare, Pärup.	<i>Per Olsson.</i> Lantbrukare, Pärup.
<i>Ola Andersson.</i> Kyrkovärd i Ö. Sallerup.	<i>Bonde Dahlin.</i> Lantbrukare, Grankarp.	<i>Per Nilsson.</i> Lantbrukare.
<i>Anders Jönsson.</i> Lantbrukare, Wenaröd.	<i>Nils Andersson.</i> Lantbrukare. Frennarp.	<i>Nils Nilsson.</i> Lantbrukare, Pärup.
<i>Jöns Andersson.</i> Lantbrukare, Herröd.	<i>Ola Nilsson.</i> Lantbrukare, Pärup.	<i>J. S. Andersson.</i> Mejerist, Pärup.
<i>Nils Persson.</i> Nämndeman, Starrarp.	<i>Jöns Olsson.</i> Kommunalordf. i Frenninge socken.	<i>Nils Andersson.</i> Lantbrukare.
<i>Nils Johansson.</i> Lantbrukare, Starrarp.	<i>P. O. Hökerqvist.</i> Lantbrukare, Sniberup.	<i>Lars Persson.</i> Sniberup.
<i>Måns Olsson.</i> Östraby.	<i>August Andersson.</i> Lantbrukare, Ulatofta.	<i>Jöns Persson.</i> Lantbrukare, Ulatofta.
<i>Anders Olsson.</i> Lantbrukare, Årröd.	<i>Alfr. Persson.</i> Lantbrukare, Oderup.	<i>Otto W. Persson.</i> Lantbrukare, Killeröd.
<i>Sven Persson.</i> Lantbrukare, Killeröd.	<i>Anders Andersson.</i> Lantbrukare, Omset.	<i>Per Olsson.</i> Lantbrukare, Sniberup.
<i>Sven Olsson.</i> Lantbrukare, Thuleslund.	<i>Sven Jönsson.</i> Landstingsman, Fridhill.	<i>Fr. Svensson.</i> Lantbrukare, Sillaröd.
<i>Alfr. Andersson.</i> Lantbrukare, Starrarp.	<i>E. Olsson.</i> Lantbrukare, Tollstorp.	<i>Anders Persson.</i> Lantbrukare, Tollstorp.
<i>Nils Rosendahl.</i> Östraby.	<i>P. Trulsson.</i> Öderup.	<i>Per Olsson.</i> Lantbrukare, Killeröd.
<i>Olof Ohlsson.</i> Lantbrukare, Bjälkhult.	<i>Anders Åkesson.</i> Lantbrukare i Oderup.	<i>Anders Nilsson.</i> Lantbrukare, Tollstorp.
<i>Joh. Östberg.</i> Bagare, Oderup.	<i>Sven Nilsson.</i> Disponent och lantbrukare, Askeröd.	<i>J. Håkansson.</i> Hemmet, Östraby.
<i>Nils Andersson.</i> Lantbrukare, Oderup.	<i>Jöns Månsson.</i> Framnäs, Östraby.	<i>Måns Olsson.</i> Lantbrukare, Oderup.
<i>Sven Andersson.</i> Östraby.	<i>Anders Persson.</i> Oderup.	

Avskrift.

Bilaga 2.

Undertecknad, som vinterkursen 1897—1898 var elev vid Tomelilla lantmannaskola, vars föreståndare då såväl som senare under en följd av år var herr J. A. Anderberg, nu bosatt i Killeröd, vill härmed vitsorda att såväl nämnda skola som ock de undervisningsanstalter av liknande beskaffenhet, för vilka han varit ledare, skötts av honom med intresse och nit och har han, genom sin långa läraregärning, alltid buren av varm kärlek och strävan att bibringa god undervisning åt den ungdom som stått under hans ledning och för densamma den allting uppoffrande, hängivna idealisten för höjande av sedlig och kulturell utveckling och fosterlandskärlek, tillvunnit sig tacksamhet och aktning av de ungdomsskaror, som varit i tillfälle att få del av hans undervisning.

Fridhill, Lövestad den 16 januari 1914.

Sven Jönsson.
Lantbrukare, landstingsman.

Avskrift.

Bilaga 3.

P. M.

för undertecknads ambulatoriska lantmannaskola Härderup—Killeröd under åren 1884—1914.

Härderup	1884—1895	11 år
Tomelilla	1895—1901	6 »
Kåseholm	1901—1903	2 »
Tollstorp	1903—1904	1 »
Omstedt (Bost.)	1904—1905	1 »
Asperöd	1905—1909	4 »
Pärup	1909—1911	2 »
Sollersy	1912—1914	2 »
			S:a 30 år

Varit lärare i småskola i Attarp, Högseröds socken i 9 år
 » » » Löddeköpings västra folkskola 3 »

S:a 12 år

Killeröd den 21 januari 1914.

J. A. Anderberg.